

s kifejezte az ő saját személyes megelégedését a német kezdeményezések láttán, minthogy „nemcsak Magyarországon, de Németországban is tapasztalta a zsidók romboló aknamunkáját”.

Az október 6-i előterjesztés végén Luther arra kért felhatalmazást Ribbentroptól, hogy a németországi és magyarországi zsidókra vonatkozó követeléseket továbbíthassa Jagownak azzal, hogy ez utóbbi azokat hivatalosan közölje a magyar kormánnyal.²⁹

Luther megbeszélése Sztójayval és előterjesztése Ribbentrophoz élénk tevékenységre serkentette a külügyminisztériumot. Az ügybe más osztályok is bekapcsolódtak, s Lutheren és Ribbentropon kívül Emil Rintelen rendkívüli követet és a birodalmi külügyminiszter titkárságának tagját, továbbá Ernst von Weizsäcker külügyi államtitkárt is bevonták. Weizsäcker október 14-én fogadta Sztójajt, alig pár nappal azelőtt, hogy a követ Budapestre utazott. Az volt az utasítása, hogy győzze meg Sztójajt afelől, miszerint Ribbentrop kívánsága, hogy a magyar kormány egyezzen bele a magyarországi zsidóság áttelepítésébe keletre.³⁰ Jagow megkapta az utasítást, hogy a Weizsäcker–Sztójay megbeszéléssel egyidejűleg lépjen érintkezésbe a magyar kormánnyal. Luther közölte ezt a budapesti német követtel, tájékoztatván őt október 6-i előterjesztésének tartalmáról, s azt a feladatot adta neki, győzze meg a magyarokat afelől, hogy a Führer el van szánva a zsidókérdés azonnali és totális megoldására.³¹

A Kállay-kormány első ízben került szembe a zsidókérdés megoldásának félreérthetetlen és határozott követelésével, de úgy döntött, hogy megpróbálja az időt húzni. Ennek a taktikának megfelelően Ghyczy külügyminiszter-helyettes Jagow tudomására hozta, hogy a németek által felvetett részletekre Kállay abban a beszédében fog reflektálni, amelyet október 22-én készül elmondani a kormánypárt konferenciáján.³² Ez a beszéd azonban nagy csalódást okozott a németeknek, a miniszterelnök ugyanis csak egészen futólag érintette a németek által felvetett kérdéseket, a döntő követeléseket, hogy tudniillik a magyarországi zsidókat jelöljék meg és telepítsék át, egy árva szóval sem említette. Arról beszélt, hogy a kormánynak elhatározott szándéka minden zsidót eltávolítani az ország társadalmi és gazdasági életének kulcspozícióiból, és az égető lakáshiányt megoldani. De hangsúlyozta azt is, hogy nem engedi szóhoz jutni azokat, akik azt állítják, hogy az ország minden gondja és baja a zsidókérdésből ered, és akik úgy tesznek, mintha a zsidókérdésen kívül más probléma nem is léteznék.

Kállay megjegyzései a zsidókérdésben minden bizonnal két célt szolgáltak. Egyrészt elő akarta készíteni a németeket, hogy követelőzéseikre milyen válaszra számítsanak, másrészt figyelmeztetni kívánta a nácik uszályába került szélsőjobboldali elemeket, akik a zsidókérdés ürügyén